

Innst. 375 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument 8:89 S (2010–2011)

Innstilling fra næringskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Hans Olav Syversen, Line Henriette Hjemdal og Knut Arild Hareide om retningslinjer for aktivt statlig eierskap

Til Stortinget

Sammendrag

Staten eier store aksjeposter i viktige selskaper i norsk næringsliv, og forslagsstillerne mener det er behov for et kritisk søkelys på utøvelsen av dette eierskapet. Den statlige eierskapsutøvelsen handler om forvaltning av store verdier og ressurser på vegne av det norske folk. Eierskapsutøvelse handler om viktig infrastruktur, næringsutvikling, arbeidsplasser og kompetanse. Det handler også om samfunnsansvar, klima og miljø, og om å omsette politiske mål til praksis.

Forslagsstillerne mener regjeringen ikke utnytter det rommet som lovverket gir til aktiv eierstyring av heleide og deleide statlige selskaper. Forslagsstillerne mener staten bør kunne gripe inn som en del av et aktivt eierskap, eller selge seg ut og endre porteføljesammensetningen i det statlige eierskapet dersom et selskaps virksomhet ikke samsvarer med nasjonal politikk for bærekraft, samfunnsansvar og klimapolitiske målsettinger.

Forslagsstillerne viser til at regjeringen i nasjonalbudsjettet for 2008 presenterte en ny nasjonal bærekraftstrategi – Norges strategi for bærekraftig utvikling. Forslagsstillerne mener at strategi for bærekraftig utvikling i mye sterkere grad bør kobles til bedriftenes samfunnsansvar og den statlige eierskapsutøvelsen. De syv politikkområdene og de 18

indikatorne som bærekraftstrategien bygger på, bør gjøres relevante for statlig eide selskapers virksomhet. Det må være samsvar mellom bærekraftstrategien og statens eierskapspolitikk og -utøvelse. Dette vil styrke både bærekraftstrategien og eierskapsutøvelsen.

Forslagsstillerne mener den nye eierskapsmeldingen bør klargjøre og beskrive retningslinjer for hva som ligger i «et aktivt eierskap». Dette for å skape forutsigbarhet for berørte selskaper og andre involverte aktører innenfor eierskapsutøvelsen.

Det bør videre foreligge klare retningslinjer for hva staten som eier kan og bør gjøre når enkelt-selskapers virksomhet ikke samsvarer med den nasjonale bærekraftstrategien, sektorpolitiske mål innen klima, miljø og natur, og statens forventninger knyttet til samfunnsansvar.

Forslagsstillerne mener det bør legges opp til regelmessig gjennomgang av hvordan statlig eide selskaper bidrar til å realisere den nasjonale bærekraftstrategien og de sektorvise mål for natur, miljø og klima.

Forslagsstillerne mener at samfunnsansvar innebærer at bruk av skatteparadiser må unngås. En viktig lærdom fra finanskrisen er bl.a. at ansvarlige myndigheter i ulike land må gå sammen om å bekjempe skatteparadiser for å oppnå en bedre regulering av internasjonale finansmarkeder. Forslagsstillerne mener at det er liten sammenheng mellom regjeringens gode intensjoner om å bekjempe skatteparadiser, et mål det er bred politisk enighet om, og regjeringens manglende grep for å bekjempe skatteparadiser. Det ble nylig avslørt at det statlige kapitalforvaltningsselskapet Argentum investerer i 27 fond som har base i skatteparadiser.

Flere statlige selskaper har etter forslagsstillerne hatt altfor høy vekst i lederlønningene de siste årene. Forslagsstillerne mener staten gjennom å unn-

late å gripe inn for å avvikle ordninger, indirekte er med på å opprettholde en usunn praksis og et usunt marked.

Forslag

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

- «1. Stortinget ber regjeringen sørge for at klima- og miljøperspektivet inngår som vesentlige elementer i de mål som staten setter for hvert enkelt selskap.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at det er samsvarende mellom bærekraftstrategien og statens eierskapspolitikk og -utøvelse.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at klima løftes opp som et overordnet, prioritert styringsmål i statens eierskapspolitikk.
4. Stortinget ber regjeringen sørge for at det foretas en regelmessig gjennomgang og vurdering av hvordan selskapsporteføljen samlet sett bidrar til å realisere den nasjonale bærekraftstrategien og klima-/miljøpolitikken.
5. Stortinget ber regjeringen aktivt bidra til at heleide og deleide statlige selskaper ikke etablerer seg i skatteparadiser eller kanalisere penger gjennom fond som ligger i skatteparadiser.
6. Stortinget ber regjeringen bruke sin innflytelse i Argentums styrende organer til å sikre at Argentum ikke investerer i fond som er basert i skatteparadiser som Bermuda, Jersey, Guernsey, Monaco mv.
7. Stortinget ber regjeringen bruke sin eiermakt til å sørge for moderate lederlønninger og moderate bonusordninger i statlige selskaper.»

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eva Vinje Aurdal, Lillian Hansen, Arne L. Haugen, Ingrid Heggø og lederen Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold, Harald T. Nesvik og Torgeir Trældal, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Svein Flåtten og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Alf Egil Holmelid, og fra Senterpartiet, Irene Lange Nordahl, viser til sine merknader i innst. 392 S (2010–2011) jf. Meld. St. 13 (2010–2011) der en omhandler hvilke krav og retningslinjer som skal gjelde overfor selskaper der staten enten er eneeier eller i selskaper der staten eier sammen med andre. Flertallet mener at det som forslagsstillerne reiser av problemstillinger omtales i forbindelse med denne melding. Flertallet foreslår at representantforslaget vedlegges protokollen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, viser til forslag fremsatt i Dokument 8:89 S (2010–2011). Dette medlem opprettholder forslagene slik det fremgår av Dokument 8:89 S (2010–2011). Dette medlem mener at forslagene har prinsipiell betydning for måten staten utøver sitt eierskap på, og at disse forslagene bør behandles enkeltvis.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen sørge for at klima- og miljøperspektivet inngår som vesentlige elementer i de mål som staten setter for hvert enkelt selskap.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at det er samsvarende mellom bærekraftstrategien og statens eierskapspolitikk og -utøvelse.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at klima løftes opp som et overordnet, prioritert styringsmål i statens eierskapspolitikk.
4. Stortinget ber regjeringen sørge for at det foretas en regelmessig gjennomgang og vurdering av hvordan selskapsporteføljen samlet sett bidrar til å realisere den nasjonale bærekraftstrategien og klima-/miljøpolitikken.
5. Stortinget ber regjeringen aktivt bidra til at heleide og deleide statlige selskaper ikke etablerer seg i skatteparadiser eller kanalisere penger gjennom fond som ligger i skatteparadiser.
6. Stortinget ber regjeringen bruke sin innflytelse i Argentums styrende organer til å sikre at Argentum ikke investerer i fond som er basert i skatteparadiser som Bermuda, Jersey, Guernsey, Monaco mv.
7. Stortinget ber regjeringen bruke sin eiermakt til å sørge for moderate lederlønninger og moderate bonusordninger i statlige selskaper.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at klima- og miljøperspektivet inngår som vesentlige elementer i de mål som staten setter for hvert enkelt selskap.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for at det er samsvarende mellom bærekraftstrategien og statens eierskapspolitikk og -utøvelse.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sørge for at klima løftes opp som et overordnet, prioritert styringsmål i statens eierskapspolitikk.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen sørge for at det foretas en regelmessig gjennomgang og vurdering av hvordan selskapsporteføljen samlet sett bidrar til å realisere den nasjonale bærekraftstrategien og klima-/miljøpolitikken.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen aktivt bidra til at heleide og deleide statlige selskaper ikke etablerer seg i skatteparadis eller kanaliserer penger gjennom fond som ligger i skatteparadis.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen bruke sin innflytelse i Argentums styrende organer til å sikre at Argentum ikke investerer i fond som er basert i skatteparadis som Bermuda, Jersey, Guernsey, Monaco mv.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen bruke sin eiermakt til å sørge for moderate lederlønninger og moderate bonusordninger i statlige selskaper.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:89 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Hans Olav Syversen, Line Henriette Hjemdal og Knut Arild Hareide om retningslinjer for aktivt statlig eierskap – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 31. mai 2011

Terje Aasland

leder

Harald T. Nesvik

ordfører

